

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam, Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 107. Exempti ratione congruæ portionis conventi coram ordinario, an recurrere possint ad conservatorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](#)

De Conservatoribus Ecclesiasticis.

- 280 Mariba. de Jurisd. inter Eccles. & secular. exerc. conf. 106. nū. 1. Spec. de comp. iud. addu. §. 1. n. 26. Rom. conf. 6. 3. quia exceptio declinatoria competens principali, non competit fideiussori, t. si rem iud. solvi, t. sed & si §. 1. ff. de iud. Anfr. de pot. eccl. cap. Eccl. R. §. 4. f. 1. 22. ta & analogia fori non modo in fideiussoribus exemplorum, sed etiam in iis qui pro eis se principaliter obligarunt.
- 20 Sexta questione respondeo, inhibitione non obstante, procedi posse in iudicio jam excepto, aduersus Natalem.
- Primo, quia inhibitione Abbatum praetdicatum litis coram ordinatio aduersus Natalem penderat, non est Canonica, sed frivola, & magis consequenterque non ligata.
- 21 Lancel. de assentauis par. 2. cap. 20. limit. 1. nū. 3. & 10.
- Secundo, quia inhibitione facta, ad instantiam vel favorem principalis non prodefens fideiussori nec est contra. Lancel. d. cap. 20. limit. 6. num. 2. & seqq. & dixi iusta quest. 105. Vincentius Caractus de remedius aduersus sententi. & execut. praedicante ex cap. 44. num. 232. & seqq.
- Tertio, quia sorores annuntiate respectu Natalis sunt personae separatae & alterius censerit debet tertius, cuius inhibitione alteri nocere non potest. Lancel. de cun- tatis. cap. 3. de attentauis a tertio, & d. Lintel. 6. nū. 3. l. creditor abit DD ss mandat. Aug. Bero. Familiarum quest. 77. nū. 8.
- 22 Quartu, in omni inhibitione influit tacite clausula conditionalis, si de jure fieri potest. Bero. conf. 35. nū. 23. lib. 3. Lancel. d. cap. 20. declar. commissio autem vel inhibitione conditionalis non operatur attentata. Lancel. d. cap. 2. limit. 31. signanter in praetdicatum d. Natalis cui conservator uti praedictum est, in praetdicatum litis pendens inhibere non potuit.
- 23 Quinto, sorores annuntiate & Natalis, qui se pro eis principaliter obligavit, sunt diversi fori. Quando autem inter consorts & colligantes reperitur fori distinctio, continetia fori suffrigari non potest. Capitula de 122. nū. 5. latè Mindanus de con- non. causa tie. 3. signanter nū. 7. Menoch. de arbitrii judic. causa 37. nū. 21. Iason. l. nulli nū. 6. C. de iudicis & ego separa quest. 105.
- 24 Sexto, privilegium Annuntiatarum extendi nequit ad d. Nataleim, quia privile- gium unius consorts alteri consorti prodefere non potest. Wames. d. conf. 4. nū. 5. Lex pluribus de admiss. d. l. C. si in com. eademque causa.

Q. V. A. S. T. O. C. V. I. I.

Exemptione congrua portionis conventi coram ordinario, an re-
currere possint ad conservatorem.

S U M

SUMMARIUM.

1. Magistris congruae portionis favor.
2. Exemptis congrua portione possunt co-
rum ordinario conveniri.
3. Prinde isti an quis coram Papa vel eius
delegato conveniatur.
4. Delegatus gerit vices Pape.
5. Ordinarius multa potest adversus ex-
emptos delegata autoritate quae ordi-
naria non potest.

Congruæ portionis magnus est favor; transit enim adversus quosvis decimam posseflos tam Ecclesiasticos quam Laicos, *Rebus tract. de congrua por-*
tione nro. 8. adeoque etiam bonorum exemptorum posseflos. Wameſ. conf.
452. nu. 9. de decimis tom. 2. sed an tantus sit favor, ut exempti possint pro congrua
portione conveniti cotani ordinario, nunc est quæſtio. Et pauciſ respondetur poſſe
non modò ita diſtantē diſpoſitione iuriſ scripti, cap. Monach. de prabendis cap. 1. de
ſuppl. neglig. pralat. cap. 1. de prab. in 6. Clem. 1. de jure patr. cap. 1. § ubi autem de decimis
in 6. Wameſ. conf. 452. nu. 1. ſcripsi lib. 1. queſt. 45. nu. 88. lib. 4. queſt. 48. de iurisdiſti.
ord. in exempti ſed & Conc. Trid. diſpoſitione ſeff. 6. cap. 2. de reforſeff. 24. cap. 5. & cap. 13. &
verſ. in parochialibus de reforſ. idque etiam tanquam à S. Sede delegato, ut certe non
poſſint exempti conqueri, quod iure exemptionum per reditionem ad ordinarii ju-
riſdiſtionem derogetur. Delegatio enim iſta juri exemptionis non repugnat, cum
nihil interfit an Papa ipſe per le faciat, an per alium ad hoc ſpecialiter vel genera-
liter de legatum, l. r. §. de ieciff. de vi & vi armata, cum delegatus gerat vices de-
legancis, cap. ſane de offi. deleg. & quod agit, non pro ſuo ſed mandantis imperio agat
l. eſi pator ſſ. de officio eius cui mandata eſi iurifd. eoque trefpectu delegatus ſe ipſo ma-
jor esse censetur, d. cap. ſane cap. pastoralis de officio ord.

Unde eſt quod & in aliis pluribus articulis Conc. Trid. Episcopis multa permis-
fa ſint autoritate Apostolica exercere, quae adverſus privilegia exemptorum ordi-
nariorum exercere non poſſent, *Conc. Trid. ſeff. 6. cap. 3. & 4. ſeff. 7. cap. 6. & 8*
ſeff. 13. cap. 5. ſeff. 14. cap. 4. ſeff. 6. 7. & 8. ſeff. 22. cap. 5. 8. 10. 11. 14. ſeff. 25. cap. 8. &
9. de R. form. ut certe hac ratione & ordinariorum potestas ampliata inveniatur,
& exemptorum privilegia ſarta teſta conſerventur. Wameſ. d. conf. 452. num. 2. de
decimis.

QUESTIO CVIII.

Ordinarius ſi procedat contra Exemptos autoritate ordinaria, cum delegata de-
buerit procedere, an exempti recurſere poſſint ad Conservatorem.

N n

SUM-